

Landsmåls- och Folkminnesarkivet
Uppsala

dk 71

Gärnet och dess behandling före vävningen.

'Härva av garn': härva Dal., garnhärva Upl.

'Liten härva': härvingel Dal., rispel Upl.

'Lärftsgarn': lärsgarn Dal., Vml., lingarn Dal., Vml.,
haspelgarn Vml.

'Blångarn': blårgarn Dal., grannblångarn Dal., blägge Dal.,
blaggérgarn Dal., tovgarn Vml.

'Sämsta sortens blångarn': skatfallsgarn Vml., noppgarn Vml.

'Tvätte härvorna': två härvorna Dal.

'I blekningssyfte koka härvorna, lagda varvtals tillsammans
med aska i en kittel': aska i härvorna Dal.

'Flerdubbel tråd, som knytes omkring en full härva':
fittjetråd Dal.

'Anordning att tråda upp spinnrocksrullarna på vid garnets
tvinnande' (fig. 9-12): tvinnstol Dal., tvinnstege Dal., tvinnträ
Dal., tvinnkrammel Dal., rockstol Dal., rockkrammel Dal., rull-
stege Dal., Upl.

'Ten att tråda spinnrocksrullarna på i sådan anordning':
rullten Dal.

'Härvla': härvla Dal., härva Dal.

'Pasma': pasme Dal., basme Dal., basman Dal.; knopp Dal.

'Pasmetråd': basmanstrå Dal., pasmentrå Upl.

'Härvel' (fig.13): härvel Dal., härvelkors Dal.

'Härvel, som genom knäppningar anger varje pasmas slut'
(fig.14-15): knäpphärvel Dal., båsnhärvel Dal.

'Arm på härvel': härvelskid Dal.

'Det korta tvärträet i spetsen av varje arm på härveln':
klo Dal., härvelsklo Dal., härvklo Dal., docka Dal., härvel(s)-
horn Dal.

'Anordning för nystning av garnet (som härvan sattes på vid
bobining) (fig. 1-8): nystel, Dal.v.Upl., nystfot Upl., Dal.
nysttärna, nystkrona Upl., nystskider Upl., Dal., nystblad Vml.,
spjälnystel Dal., pinnystel Dal. Jfr. frågelista om "Vävstol
och vävning"!

'Bobin' (fig.16): nystel Dal., nystask Dal., bockar Dal.,
nystbock Dal., hugg Dal., kotor Dal., knopa Vml., nystelkarl
Dal., kabba Upl., kugge Upl.

'Bobinställning' (fig.17-18): nystställning Dal., nystbock
Dal., nystfot Dal., nystsäte Dal., nystdon Dal., kuggdon Dal.,
kuggrede Dal., kotstol Dal., kotställning Dal., kuggstol Vml.,
kuggställning Vml., Upl., kuggsäte Vml., Upl., kuggverk Vml.,
knopdon Vml., knopställning Vml., nystkrammel Dal., bobinstege Vml.
kabbsäte, Upl.

ˆVinda p  garn p  bobinˆ: nysta Dal., kugga Dal., knopa Vml.,
kota Dal., k bba Upl., knota Upl.

ˆVarpaˆ: r nna Dal., r nna v ven Dal., Upl., varpa v. Upl.

ˆVarpa (redskapet f r verpning)ˆ (fig.19,20,23): varpor
Dal., v. Upl., r nkarl Dal., r ntr n Upl.

Varpfot Upl.

Varpades v ven p  i en v gg inslagna pinnar (se fig 22!)?
Vad kallades en s dan varpanordning?

Varpade man p  en frist ende verpningsanordning av   fig.23
avbildad typ: krakvarpor Dal.

ˆSl  i vilken sk lpinnarna sittaˆ: sk ltr , sk lltr  Dal.,
solvkr mmel, syvkr mmel Dal., varpsk l v.Upl.

ˆSk lpinneˆ: sk ltr  Dal., sk lpinne Upl.

ˆSk lˆ: sk l, sk ll Dal., varpsk l Vml.

Lycka opp varpen Upl.

ˆDen sammantagna (l nkade) varpenˆ: v vrumpa Dal., Upl.,
varpfittje Vml., sv p Vgl.

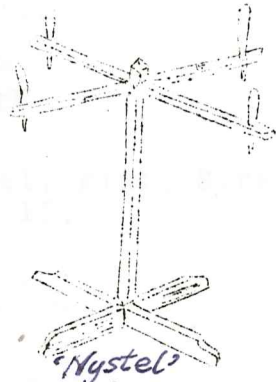
Garnvinda etc.

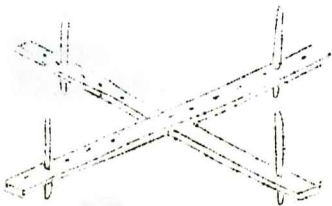
Finl., Sirelius.
Fig. 1.

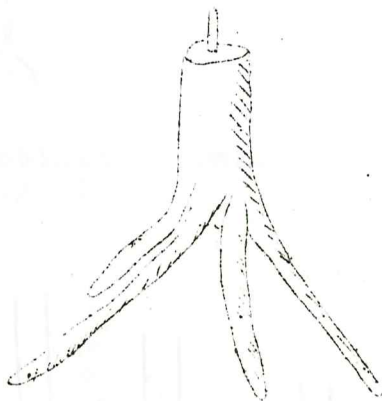
Finl., Sirelius
Fig. 2.

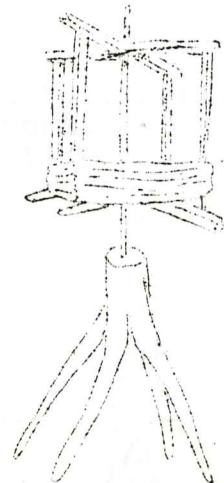
'Nystel'
Dalmålsordb.
Fig. 3.

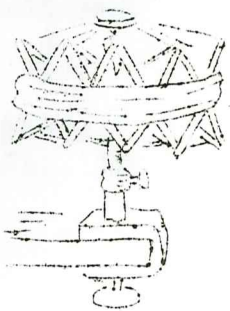
'Nystskider'
Dalmålsordb.
Fig. 4.

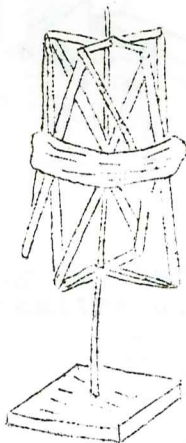
Nystfot.
Dalmålsordb.
Fig. 5.

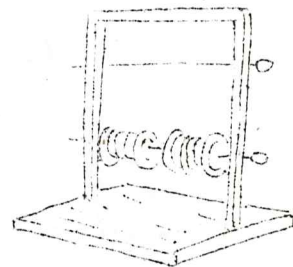
'Nystvinka'
Bjuråker, Häls. ULMA
acc. 1362:3
Fig. 6.

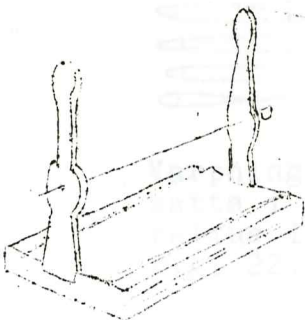
Nystkröna, Uppl.
Fig. 7.

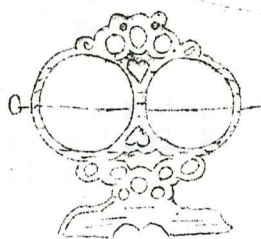
Nystkröna
Degerfors, Vb.
Ulma, acc. 1714:17
Fig. 8.

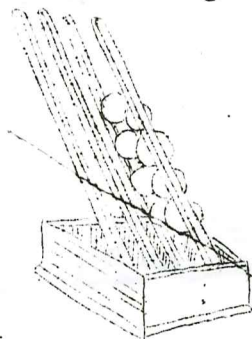
Tvinnstege, Uppl.
Fig. 9.

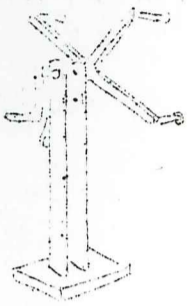
Tvinnstege.
Finl. Sirelius II s. 107. s. 111.
Fig. 10.

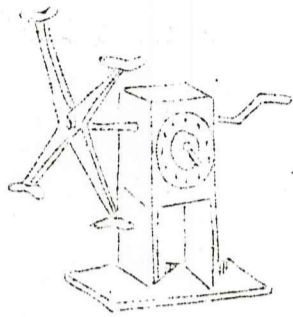
Tvinnstege
Finl. Sirelius II,
s. 111.
Fig. 11.

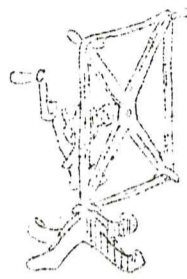
Tvinnstege
Västerbotten, Ulma
acc 1714:17. Använd vid
varpning.
Fig. 12.

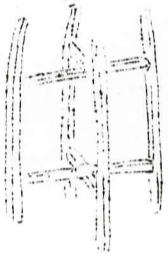
Härvel, Uppl.
Fig. 13.

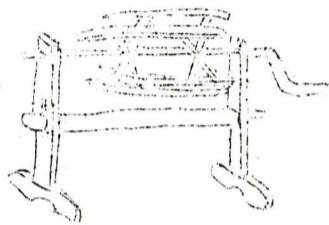
Knäpphärvel, Dal.
Fig. 14.

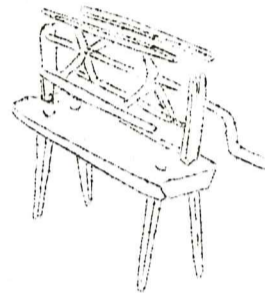
Härvel, Finl. Sirel. II.
Fig. 15.

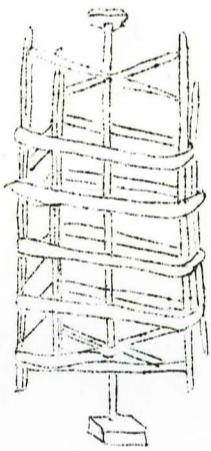
Bobin
Fig. 16.

Bobinstol. Dal.
Fig. 17.

Bobinstol, Uppl.
(‘kabbsäte’)
Fig. 18.

Varpa.
Fig. 19.

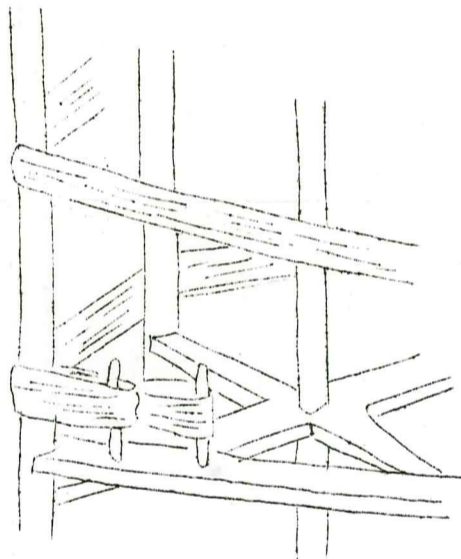
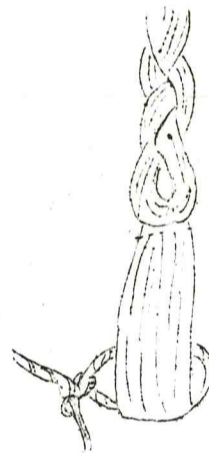

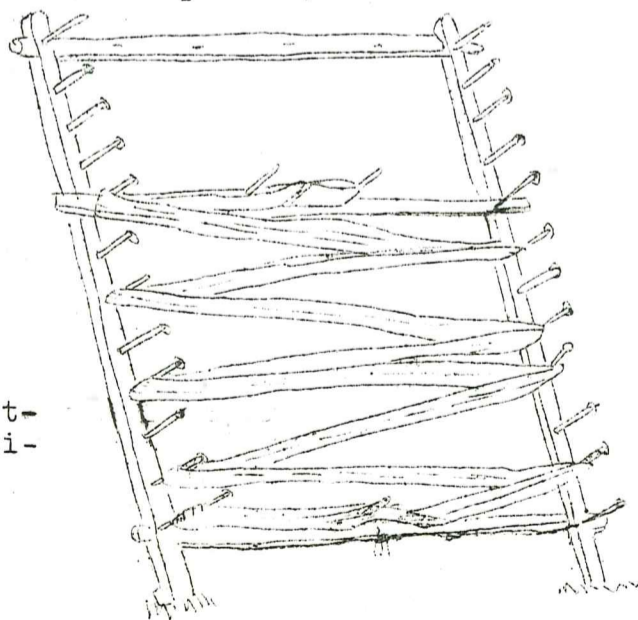
Fig 20. Varpa: detalj (Dal.)
(skälträ o. skälpinningar)

Länkad varp
(‘vävrumpa’)
Fig. 21.

Varpning på pinnar fastsatta i en vägg. Finl. Sirelius II, s. 111.
Fig. 22.

‘Krakvarpor’ Dal. (Sollerön)
Ulma acc. 5505.
Fig. 23.